

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL EVGENI TANCHEV
prezentate la 3 iunie 2021¹

Cauza C-825/19

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH
împotriva
Hauptzollamt Erfurt

[cerere de decizie preliminară formulată de Thüringer Finanzgericht (Tribunalul Fiscal din Thüringen, Germania)]

„Cerere de decizie preliminară – Uniunea vamală – Regulamentul (UE) nr. 952/2013 – Regim de destinație finală – Reînnoirea autorizației cu efect retroactiv – Domeniul de aplicare temporal – Condiții”

1. Cererea de decizie preliminară privește două aspecte distincte: în primul rând, domeniul de aplicare temporal al articolului 211 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii² (denumit în continuare „CVU”) și, în al doilea rând, interpretarea articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92³ (denumit în continuare „Regulamentul de aplicare a Codului vamal comunitar” sau „RA CVC”), în cazul în care se constată că articolul 211 din Regulamentul nr. 952/2013 nu este aplicabil *ratione temporis*.
2. Thüringer Finanzgericht (Tribunalul Fiscal din Thüringen, Germania) (denumit în continuare „instanța de trimitere”) a adresat Curții patru întrebări distincte, dintre care primele trei privesc aplicarea în timp a articolului 211 din CVU, iar ultima privește interpretarea articolului 294 alineatul (2) din RA CVC. În conformitate cu solicitarea Curții, ne vom limita în prezentele concluzii la examinarea primelor trei întrebări.

¹ Limba originală: engleza.

² JO 2013, L 269, p. 1.

³ JO 1993, L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3.

I. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

1. Regulamentul nr. 952/2013

3. Articolul 211 din CVU, intitulat „Autorizația”, prevede:

„(1) O autorizație din partea autorităților vamale se solicită pentru următoarele:

- (a) [...] regimu[l] de destinație finală;
- (b) [...]

Condițiile în care este admisă utilizarea unuia sau a mai multora dintre regimurile speciale menționate la primul paragraf [...] sunt precizate în autorizație.

(2) Autoritățile vamale acordă o autorizație cu efect retroactiv în situația în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (a) există o necesitate economică dovedită;
- (b) solicitarea nu are legătură cu o tentativă de fraudă;
- (c) solicitantul a dovedit pe baza evidențelor contabile sau a evidențelor vamale că:
 - (i) toate cerințele regimului sunt îndeplinite;
 - (ii) după caz, mărfurile pot fi identificate pentru perioada respectivă;
 - (iii) astfel de evidențe contabile sau de evidențe vamale permit ca regimul să fie controlat;
- (d) toate formalitățile necesare pentru a reglementa situația mărfurilor pot fi efectuate, inclusiv, dacă este necesar, invalidarea declarației vamale în cauză;
- (e) nu a fost acordată solicitantului nicio autorizație cu efect retroactiv în termen de trei ani de la data la care a fost acceptată cererea;
- (f) nu este necesară o examinare a condițiilor economice cu excepția cazului în care o cerere privește reînnoirea unei autorizații pentru același tip de operațiuni și mărfuri;
- (g) cererea nu privește exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepoziterea vamală a mărfurilor;
- (h) în situația în care o cerere privește reînnoirea unei autorizații pentru același tip de operațiuni și de mărfuri, cererea este înaintată în termen de trei ani de la data la care a expirat autorizația inițială.

Autoritățile vamale pot acorda o autorizație cu efect retroactiv și în situația în care mărfurile care fuseseră plasate sub un regim vamal nu mai sunt disponibile în momentul acceptării cererii pentru o astfel de autorizație.

[...]

4. Articolul 288 din CVU⁴, intitulat „Aplicare”, prevede:

„(1) Articolele [lista articolelor printre care nu se numără articolul 211] se aplică de la 30 octombrie 2013.

(2) Alte articole decât cele menționate la alineatul (1) se aplică de la 1 mai 2016.”

2. *Regulamentul delegat (UE) 2015/2446*

5. Articolul 172 din Regulamentul delegat (UE) 2015/2446⁵, intitulat „Efectul retroactiv”, prevede:

„(1) În cazul în care autoritățile vamale acordă o autorizație cu efect retroactiv în conformitate cu articolul 211 alineatul (2) din cod, autorizația produce efecte cel mai devreme de la data acceptării cererii.

[...]

(3) Atunci când se face o cerere pentru reînnoirea unei autorizații pentru același fel de operațiune și mărfuri, poate fi acordată o autorizație cu efect retroactiv de la data la care a expirat autorizația inițială.

[...]

6. Articolul 256 din Regulamentul delegat 2015/2446 prevede:

„[...]

[Prezentul regulament] se aplică de la 1 mai 2016.

[...]

II. Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

7. Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH (denumită în continuare „BWF”) importă, prelucrează și comercializează ciuperci conservate în saramură. BWF dispunea, până la 31 decembrie 2012, de o autorizație valabilă pentru importul unor astfel de ciuperci din țări terțe și pentru punerea lor în liberă circulație pentru o utilizare specifică. BWF a utilizat în mod repetat această autorizație înainte de expirarea acesteia. Societatea nu a solicitat o prelungire a autorizației. Potrivit deciziei

⁴ Astfel cum a fost rectificat prin Rectificarea la Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO 2013, L 287, p. 90).

⁵ Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii (JO 2015, L 343, p. 1) (denumit în continuare „RD CVU”).

de trimitere, această omisiune s-a datorat unei „necunoașteri”. BWF a continuat să importe ciuperci din țări din afara Uniunii după 31 decembrie 2012 în vederea punerii în liberă circulație și nu a solicitat niciun tratament favorabil pentru aceste importuri. BWF a plătit taxele vamale aferente, al căror cost nu a putut fi transferat clienților săi.

8. Expirarea autorizației a fost descoperită cu ocazia unui audit al societății. La 9 ianuarie 2015, BWF a solicitat o prelungire a autorizației inițiale (denumită în continuare „autorizația reînnoită”). La 14 ianuarie 2015, Hauptzollamt Erfurt (Direcția vamală din Erfurt, Germania) (denumită în continuare „Hauptzollamt”) a reînnoit autorizația cu efect retroactiv de la 9 ianuarie 2015 (și anume de la data depunerii cererii); aceasta a refuzat să acorde o autorizație cu efect retroactiv de la data expirării autorizației precedente (și anume de la 1 ianuarie 2013).

9. Referindu-se la situația sa economică tensionată în contextul unei restructurări în curs, BWF a solicitat din nou ca autorizației reînnoite să îi fie conferite efecte de la 1 ianuarie 2013. Hauptzollamt a respins această cerere prin decizia din 13 mai 2015, considerând că nu erau îndeplinite condițiile pentru acordarea unei autorizații cu efect retroactiv în temeiul articolului 294 alineatul (2) din RA CVC și/sau al articolului 294 alineatul (3) din RA CVC.

10. BWF a formulat o contestație pe cale administrativă împotriva acestei decizii. Întrucât Hauptzollamt a respins această contestație administrativă prin decizia din 6 aprilie 2016, BWF a introdus, la 3 mai 2016, o acțiune împotriva acestei decizii la instanța de trimitere.

11. În cadrul acestei acțiuni, BWF a susținut că acordarea unei autorizații reînnoite cu efect retroactiv ar trebui să fie reglementată de articolul 211 din CVU, iar nu de articolul 294 din RA CVC, întrucât cel dintâi articol, ca normă procedurală, ar trebui să se aplice retroactiv unei cauze pendinte.

12. La 21 martie 2019 și, prin urmare, în perioada în care procedura principală era pendinte, Hauptzollamt a emis o nouă decizie în temeiul articolului 294 din RA CVC, înlocuind decizia din 13 mai 2015 (sub forma deciziei din 6 aprilie 2016 privind contestația administrativă), și a respins din nou cererea BWF de extindere a efectului retroactiv al autorizației sale reînnoite până la 1 ianuarie 2013. Această decizie era întemeiată pe o motivare diferită de cea pe care s-a întemeiat decizia anterioară. Această decizie ulterioară din 21 martie 2019 face obiectul procedurii în fața instanței de trimitere.

13. În aceste condiții, instanța de trimitere a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 211 alineatul (2) din [CVU] trebuie interpretat în sensul că se aplică numai cererilor pentru care autorizația cu efect retroactiv s-ar aplica de la 1 mai 2016?
- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, în situația cererilor de autorizare retroactivă a căror perioadă de autorizare este anterioară datei de 1 mai 2016, articolul 211 din CVU se aplică numai atunci când autorizația retroactivă a fost solicitată înainte de intrarea în vigoare a noii reglementări, dar autoritățile vamale au respins pentru prima dată astfel de cereri după data de 1 mai 2016?

- 3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare, în situația cererilor de autorizare retroactivă a căror perioadă de acordare este anterioară datei de 1 mai 2016, articolul 211 din CVU se aplică de asemenea atunci când autoritățile vamale au respins deja astfel de cereri înainte de 1 mai 2016 și de asemenea (pe baza unei alte justificări) ulterior acestei date?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare și al unui răspuns negativ la a treia întrebare, articolul 294 alineatul (2) [din Regulamentul nr. 2454/93] trebuie interpretat în sensul că:
 - a) o autorizație cu efect retroactiv putea fi acordată până la data expirării autorizației precedente, astfel cum se prevede la alineatul (3) al dispoziției, pe o perioadă de retroactivitate de cel mult un an înainte de data depunerii cererii și
 - b) dovada necesității economice, precum și excluderea încercării de înșelătorie și a neglijenței evidente, menționate la alineatul (3) al dispoziției, trebuie de asemenea îndeplinite în cazul reînnoirii autorizației în conformitate cu alineatul (2)?”

14. BWF și Comisia Europeană au depus observații scrise. Nu s-a solicitat și nu a avut loc o ședință.

III. Analiză

A. Observații preliminare

15. Prin intermediul primelor trei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență clarificări cu privire la domeniul de aplicare temporal al articolului 211 alineatul (2) din CVU și în special cu privire la aspectul dacă această dispoziție poate fi aplicabilă *ratione temporis* unei situații precum cea în discuție în litigiul principal.

16. Astfel cum Curtea a statuat în mod repetat, o normă de drept nouă se aplică începând de la intrarea în vigoare a actului care o instituie și, deși aceasta nu se aplică situațiilor juridice născute și care au devenit definitive sub imperiul legii vechi, ea se aplică efectelor viitoare ale acestora, precum și situațiilor juridice noi⁶.

17. În special, potrivit unei jurisprudențe constante, se consideră în general că normele de procedură se aplică tuturor litigiilor în curs la data intrării lor în vigoare, spre deosebire de normele de fond, care, de regulă, sunt interpretate în sensul că nu vizează, în principiu, situații apărute anterior intrării lor în vigoare decât în măsura în care reiese în mod clar din formularea, din finalitatea și din economia acestora că trebuie să le fie atribuit un asemenea efect⁷.

⁶ Hotărârea din 26 martie 2015, Comisia/Moravia Gas Storage (C-596/13 P, EU:C:2015:203, punctul 32 și jurisprudența citată).

⁷ Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții (212/80-217/80, EU:C:1981:270, punctul 9), Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie (C-201/04, EU:C:2006:136, punctul 31), Hotărârea din 11 decembrie 2008, Comisia/Freistaat Sachsen (C-334/07 P, EU:C:2008:709, punctul 44), și Hotărârea din 26 martie 2015, Comisia/Moravia Gas Storage (C-596/13 P, EU:C:2015:203, punctul 33). Mai mult, Curtea a statuat în Hotărârea Meridionale Industria Salumi și alții, la punctele 11 și 12, că normelor de procedură și de fond ale unui regulament care formează un tot indisolubil și ale cărui dispoziții individuale nu pot fi analizate în mod izolat nu li se poate recunoaște un efect retroactiv „decât dacă indicii suficient de clare conduc la [această] concluzie”.

18. Vom aborda, aşadar, în primul rând, aspectul dacă articolul 211 alineatul (2) din CVU trebuie interpretat în mod corect ca reprezentând o normă de fond sau o normă de procedură. Întrucât ajungem la concluzia că articolul 211 alineatul (2) din CVU instituie o normă de fond, vom aborda, în al doilea rând, aspectul dacă din formularea, din scopul și din economia dispoziției respective rezultă în mod clar că aceasta ar trebui totuși să fie aplicată cu efect retroactiv.

B. Articolul 211 alineatul (2) din CVU constituie o normă de fond sau o normă de procedură?

19. Instanța de trimitere arată în decizia de trimitere că, în opinia sa, articolul 211 din CVU constituie în esență o normă de procedură. În susținerea acestei teze, instanța de trimitere subliniază locul pe care această dispoziție îl ocupă în structura CVU și conținutul principal al acesteia. Reclamanta din litigiul principal susține de asemenea că articolul 211 din Regulamentul nr. 952/2013 ar trebui considerat o normă de procedură.

20. Nu împărtășim această analiză.

1. Conținutul articolului 211 alineatul (2) din CVU

21. Deși Curtea nu a abordat încă aspectul dacă articolul 211 alineatul (2) din CVU ar trebui considerat o normă de fond sau o normă de procedură sau dacă această dispoziție ar trebui interpretată în sensul că are efect retroactiv, Curtea a abordat totuși, în mai multe cauze, distincția dintre normele de fond și normele de procedură în domeniul dreptului vamal. Curtea a statuat, în general, că dispozițiile pe baza cărora se stabilește existența (sau cuantumul) datoriei vamale constituie „norme de fond”, care nu pot de regulă să facă obiectul unei aplicări retroactive.

22. În Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie (C-201/04, EU:C:2006:136), și în Hotărârea din 8 septembrie 2005, Beemsterboer Coldstore Services (C-293/04, EU:C:2006:162), Curtea a statuat că normele care guvernează însăși datoria vamală și, respectiv, normele care reglementează condițiile în care un debitor a eludat recuperarea ulterioară a taxelor la import constituie norme de fond.

23. Astfel, în Hotărârea Molenbergnatie, Curtea a considerat că articolul 221 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92⁸ privind comunicarea „cuantumului taxelor” către debitor stabilea norme de natură pur procedurală⁹. Aceste norme nu reglementau existența datoriei vamale.

24. În schimb, Curtea a statuat că articolul 221 alineatul (3) din CVC instituie o normă care „gvernează însăși datoria vamală”¹⁰. Potrivit acestui alineat, „comunicarea către debitor nu [ar trebui să fie] făcută după expirarea unui termen de trei ani de la data la care a luat naștere datoria vamală”. Întrucât, în opinia sa, datoria era „prescrisă și, prin urmare, stinsă” la expirarea acestui

⁸ Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „CVC”).

⁹ Hotărârea din 23 februarie 2006, Molenbergnatie (C-201/04, EU:C:2006:136, punctul 36).

¹⁰ *Idem*, punctul 39.

termen, Curtea a concluzionat că dispoziția institua o normă de fond¹¹. Astfel, articolul 221 alineatul (3) din CVC nu putea fi aplicat pentru a recupera o datorie vamală născută înainte de 1 ianuarie 1994, data intrării în vigoare a acestei dispoziții¹².

25. În Hotărârea *Beemsterboer Coldstore Services*, Curtea a statuat că articolul 220 alineatul (2) litera (b) din CVC stabilea o normă de fond „în măsura în care [acesta] [reglementa] condițiile în care debitorul [a eludat] recuperarea ulterioară a taxelor la import ca urmare a unei erori a autorităților vamale”¹³. Potrivit afirmațiilor avocatei generale Kokott, dispoziția avea un conținut material, deoarece „[avea ca scop] să clarifice aspectul dacă un debitor mai [era] sau nu obligat să plătească o sumă datorată în mod legal”¹⁴.

26. În Hotărârea *Mitsui & Co. Deutschland* (C-256/07, EU:C:2009:167), Curtea s-a abținut de la a califica în mod explicit drept normă de fond (spre deosebire de normă de procedură) o dispoziție care stabilește un termen de 12 luni în care pot fi efectuate anumite ajustări de prețuri. În schimb, Curtea a refuzat să recunoască un efect retroactiv dispoziției în cauză pentru motivul că aplicarea retroactivă a noului termen, mai scurt, pentru efectuarea respectivelor ajustări, ar fi „de natură să afecteze încrederea legitimă”¹⁵. Cu toate acestea, avocatul general Mazák, în Concluziile prezentate în acea cauză, a susținut în mod explicit că natura materială a normei în cauză decurge din faptul că aceasta „[a definit] condițiile pentru aplicarea dreptului la modificarea valorii de tranzacție”¹⁶. Ar trebui să adăugăm că această valoare era determinantă pentru cuantumul datoriei vamale.

27. Este necesar să se stabilească o distincție întemeiată pe aspectul dacă normele în cauză sunt determinante în ceea ce privește existența sau cuantumul datoriei vamale. Astfel cum subliniază Comisia în observațiile sale, scutirea ori exceptarea sau impunerea de taxe vamale pentru mărfuri identice importate în același timp și în aceleași împrejurări de fapt nu poate depinde de durata procedurii administrative sau juridice. Același ansamblu de împrejurări de fapt, concomitente, ar trebui să dea naștere aceleiași datorii vamale și să fie tratate potrivit aceluiași norme de fond.

28. Aplicând această logică în cazul întrebărilor adresate de instanța de trimitere, considerăm că articolul 211 alineatul (2) din CVU constituie o dispoziție de fond.

29. Articolul 211 alineatul (2) din CVU în versiunea în limba engleză¹⁷ prevede că „the customs authorities shall grant an authorisation with retroactive effect” în situația în care sunt îndeplinite toate condițiile specifice enumerate. În lipsa unei astfel de autorizații care să acopere importurile mărfurilor în cauză de către BWF în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2013 și 8 ianuarie 2015, la importul acestor mărfuri erau datorate taxe vamale.

¹¹ *Idem*, punctul 41.

¹² *Idem*, punctul 42. Pentru o opinie critică cu privire la analiza Curții în Hotărârea *Molenbergnatie*, a se vedea Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauzele conexe *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb* (C-278/07-C-280/07, EU:C:2008:521, punctele 31 și 32). Cu toate acestea, critica formulată în concluziile avocatei generale Sharpston privea aspectul dacă expirarea unui termen de prescripție duce într-adevăr la stingerea datoriei vamale (astfel cum a statuat Curtea în Hotărârea *Molenbergnatie*) și, prin urmare, dacă termenul de prescripție governa efectiv însăși datoria. Aceasta nu a repus în discuție concluzia potrivit căreia o normă care reglementează datoria ar trebui să fie considerată o normă de fond.

¹³ Hotărârea din 9 martie 2006, *Beemsterboer Coldstore Services* (C-293/04, EU:C:2006:162, punctul 20).

¹⁴ Concluziile avocatei generale Kokott prezentate în cauza *Beemsterboer Coldstore Services* (C-293/04, EU:C:2005:527, punctul 24).

¹⁵ Hotărârea din 19 martie 2009, *Mitsui & Co. Deutschland* (C-256/07, EU:C:2009:167, punctul 36).

¹⁶ Punctul 47 din concluziile menționate.

¹⁷ Observăm că versiunea în limba franceză diferă ca sens de versiunea în limba engleză: „Les autorités douanières peuvent accorder une autorisation avec effet rétroactif [...]” (sublinierea noastră). Versiunile în limbile bulgară, daneză, germană, italiană, polonă, slovacă și suedeză par a fi conforme cu versiunea în limba engleză. Diferența nu este decisivă pentru analiza cuprinsă în prezentele concluzii.

30. Cu toate acestea, în cazul în care BWF ar primi o autorizație cu efect retroactiv, fie în temeiul articolului 211 alineatul (2) din CVU, fie în temeiul articolului 294 din RA CVC, s-ar aplica exceptarea în temeiul destinației finale, iar BWF ar putea solicita rambursarea taxelor vamale achitate.

31. Îndeplinirea tuturor condițiilor enumerate la articolul 211 din CVU nu este doar o condiție pentru acordarea unei autorizații cu efect retroactiv, ci, făcând abstracție momentan de versiunea în limba franceză a articolului 211 alineatul (2) din CVU, impune efectiv autorităților vamale să acorde o astfel de autorizație la cerere. Această autorizație este, la rândul său, determinantă pentru existența datoriei vamale în ceea ce privește mărfurile în cauză.

32. În conformitate cu jurisprudența menționată la punctele 22-26 din prezentele concluzii, considerăm, așadar, că articolul 211 alineatul (2) din CVU trebuie considerat ca instituind o normă de fond.

33. O analiză mai atentă a condițiilor individuale enumerate la articolul 211 alineatul (2) literele (a)-(h) din CVU nu face decât să confirme acest punct de vedere.

34. Litera (a) impune să existe o „necesitate economică dovedită”, iar litera (b) impune ca solicitarea să nu aibă legătură cu o tentativă de fraudă. Nici existența unei necesități economice, nici absența fraudei nu privesc aspecte procedurale; ele sunt mai degrabă cerințe de fond care trebuie îndeplinite pentru a putea beneficia de o autorizație cu efect retroactiv. Chiar dacă litera (a) impune să existe o necesitate economică „dovedită”, aceasta nu abordează aspectele procedurale legate de furnizarea unei astfel de dovezi.

35. Litera (c) impune solicitantului să dovedească, pe baza evidențelor contabile sau a evidențelor vamale: că toate cerințele regimului sunt îndeplinite; că, după caz, mărfurile pot fi identificate pentru perioada respectivă și că astfel de evidențe contabile sau de evidențe vamale permit ca regimul să fie controlat. Litera (d) impune ca toate formalitățile necesare pentru a reglementa situația mărfurilor să poată fi efectuate, iar litera (f) prevede că „nu este necesară o examinare a condițiilor economice”. Chiar dacă aceste dispoziții se referă la aspecte procedurale, ele nu se referă la modul în care aceste cerințe ar trebui să fie îndeplinite sau în care ar trebuie furnizată această dovadă, ci mai degrabă stabilesc condițiile de acordare a unei autorizații cu efect retroactiv.

36. Litera (e) prevede condiția ca nicio autorizație cu efect retroactiv să nu fi fost acordată solicitantului în termen de trei ani de la data la care a fost acceptată cererea, litera (g) exclude cererile privind exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală a mărfurilor, iar litera (h) prevede un termen de trei ani pentru cererile referitoare la același tip de operațiune și de mărfuri.

37. Toate aceste cerințe sunt, în opinia noastră, în totalitate sau preponderent, condiții de fond.

2. Locul ocupat de articolul 211 alineatul (2) în structura CVU

38. Articolul 211 face parte din capitolul 1, intitulat „Dispoziții generale”, din titlul VII al CVU, intitulat „Regimuri speciale”. Capitolul 1 cuprinde articolele 210-225 din CVU.

39. Organizarea dispozițiilor capitolului 1 urmează un model în care una sau două dispoziții, care sunt în totalitate sau în principal dispoziții de fond, privind autorizarea (articolul 211), descărcarea unui regim special (articolul 215), circulația mărfurilor (articolul 219) și formele uzuale de manipulare (articolul 220) sunt urmate de un articol intitulat „Delegarea de competențe”, care abilitază Comisia să adopte acte delegate care completează anumite părți neesențiale ale acestor norme (articolele 212, 216 și 221), precum și de un articol intitulat „Conferirea competențelor de executare (articolele 213, 217 și 222), prin care se solicită Comisiei să „[stabilească], prin intermediul actelor de punere în aplicare, normele de procedură” referitoare la o parte din aceste norme de fond¹⁸.

40. Prin urmare, nu considerăm că structura CVU pledează pentru calificarea articolului 211 alineatul (2) drept normă de procedură. Dimpotrivă, articolul 211 alineatul (2) din capitolul 1 al titlului VII se află acolo unde ne putem aștepta să se găsească o normă de fond, iar nu o normă de procedură.

C. Articolul 211 alineatul (2) poate fi totuși aplicat retroactiv?

41. Normele de fond ale dreptului Uniunii pot fi interpretate în mod excepțional în sensul că se aplică situațiilor apărute anterior intrării lor în vigoare, în măsura în care rezultă în mod clar din formularea, din finalitatea sau din economia acestora că trebuie să le fie atribuit un asemenea efect¹⁹.

42. În Hotărârea *Beemsterboer Coldstore Services*, Curtea a statuat în această privință că era necesar să se aplice noua versiune modificată a unei norme de fond situațiilor existente înainte de intrarea sa în vigoare, întrucât noua versiune era „în esență o dispoziție de interpretare”²⁰. În acea cauză, versiunea modificată a dispoziției în discuție a fost adoptată cu scopul de a îmbunătăți securitatea juridică și, întrucât noul text a consolidat protecția încrederii legitime a comercianților în cauză, principiile securității juridice și protecției încrederii legitime nu se opuneau aplicării versiunii modificate în situații apărute anterior intrării sale în vigoare²¹.

43. În schimb, articolul 211 alineatul (2) din CVU introduce modificări de fond în comparație cu legislația anterioară. În timp ce articolul 294 din RA CVC a utilizat formularea potrivit căreia autoritățile vamale „pot emite o autorizație retroactivă”, articolul 211 alineatul (2) din CVU prevede că aceste autorități „acordă o autorizație cu efect retroactiv” în situația în care sunt îndeplinite toate condițiile (în totalitate sau preponderent de natură materială) enumerate. În mod evident, nu este vorba despre o simplă modificare în materie de interpretare.

44. Nu am găsit nicio indicație în preambul sau în lucrările pregătitoare cu privire la intenția ca articolul 211 alineatul (2) din CVU să facă obiectul vreunei aplicări retroactive.

45. De asemenea, trebuie să subliniem că întrebarea adresată de instanța de trimitere privește aspectul dacă normele privind regimul de destinație finală pot fi aplicate retroactiv. Autorizația pentru regimul de destinație finală poate fi acordată numai în anumite condiții și, prin urmare, regimul respectiv constituie o excepție de la normele generale în domeniul vamal. Ca atare,

¹⁸ Nu există articole specifice care să abilitze Comisia să adopte acte delegate sau să îi solicite să stabilească norme de procedură în legătură cu articolul 210, care privește domeniul de aplicare al regimurilor speciale, cu articolul 214, care abordează cerințele privind evidențele, sau cu articolul 218 privind transferul drepturilor și al obligațiilor.

¹⁹ Hotărârea din 9 martie 2006, *Beemsterboer Coldstore Services* (C-293/04, EU:C:2006:162, punctul 21).

²⁰ *Idem*, punctele 22 și 23.

²¹ *Idem*, punctele 25 și 26.

normele care reglementează acest regim ar trebui să fie interpretate strict²². Acordarea unei autorizații cu efect retroactiv în temeiul articolului 211 alineatul (2) din CVU și al articolului 172 alineatul (1) din RD CVU constituie de asemenea o excepție de la regula generală de acordare a autorizațiilor, care face obiectul unor condiții specifice. Acordarea unei autorizații cu efect retroactiv de la data la care autorizația inițială a expirat, în temeiul articolului 211 alineatul (2) litera (h) din CVU și al articolului 172 alineatul (3) din RD CVU, constituie încă o excepție de la normele generale privind autorizațiile cu efect retroactiv, care face în plus obiectul unor condiții suplimentare. O interpretare extensivă a aplicării *ratione temporis* a acestor norme nu pare, așadar, justificată.

D. A doua și a treia întrebare

46. O cerință distinctă pentru aplicarea normelor de procedură în cazul unei situații de fapt anterioare datei de intrare în vigoare a acestor norme este ca respectiva cauză să fie „pendinte” în momentul în care normele de procedură intră în vigoare. Răspunsul la prima întrebare face ca a doua și a treia întrebare adresate de instanța de trimitere să rămână fără obiect. Prin urmare, nu este necesar să se abordeze aspectul dacă respectiva cauză era „pendinte” în momentul în care articolul 211 alineatul (2) din CVU a devenit aplicabil (la 1 mai 2016).

IV. Concluzie

47. Prin urmare, propunem Curții să răspundă la primele trei întrebări preliminare adresate de instanța de trimitere după cum urmează:

Articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, ca normă de fond, se aplică numai cererilor care vizează o perioadă de autorizare retroactivă ulterioară datei de 1 mai 2016.

²² A se vedea prin analogie Hotărârea din 11 noiembrie 1999, Söhl & Söhlke (C-48/98, EU:C:1999:548, punctul 52), Hotărârea din 29 iulie 2010, Isaac International (C-371/09, EU:C:2010:458, punctul 42), și, respectiv, Hotărârea din 14 ianuarie 2010, Terex Equipment și alții (C-430/08 și C-431/08, EU:C:2010:15, punctul 42).